RM Revisjon Midt-Norge

FORVALTNINGSREVISJON

Samisk forvaltning

Trøndelag fylkeskommune

Kriterier → data → vurderinger → konklusjon

2026

FR-1365

Hva er undersøkt, og hvordan?

Problemstilling 1

Har Trøndelag fylkeskommune etablert hensiktsmessige styrings- og kontrollmekanismer for å følge opp samarbeidsavtalen med Sametinget?

Problemstilling 2

Har Trøndelag fylkeskommune etablert og praktisert ordninger som sikrer gjennomføring av konsultasjonsplikten innenfor planarbeid knyttet til arealbruk?

9 intervjuer

Fylkesadministrasjonen

2 eksterne

Sametinget og NRL

Dokumentanalyse

Avtale, rutiner, planer og rapportering

Ett case

Fylkesveg 770 Kolvereid–Nakling

Begrensning: Caset belyser én planprosess og kan ikke generaliseres til all praksis.

Vurderingskart: 10 kriterier fordelt på to problemstillinger

PROBLEMSTILLING 1

- 1.1 Ansvar er tydelig plassert
- 1.2 Rutiner for å identifisere saker
- 1.3 Administrativ og politisk oppfølging
- 1.4 Koordinering på tvers
- 1.5 Dokumentasjon av oppfølgingen

PROBLEMSTILLING 2

- 2.1 Identifisere planprosesser
- 2.2 Varsle berørte interesser
- 2.3 Gjennomføre konsultasjoner
- 2.4 Reell dialog og påvirkning
- 2.5 Dokumentere konsultasjoner

Problemstilling 1

Ansvar og identifisering er etablert, men ikke tilstrekkelig enhetlig

1.1 **Ansvar for oppfølging av samarbeidsavtalen skal være tydelig plassert i administrasjonen.**

DATA

Koordinering er lagt til kultur og folkehelse. Fagavdelingene gjennomfører, mens koordinator og gruppe støtter.

DELVIS OPPFYLT

Ansvaret er plassert, men overordnet ansvar er ikke tilstrekkelig konkretisert.

1.2 **Fylkeskommunen skal ha rutiner for å identifisere saker som kan påvirke samiske interesser direkte.**

DATA

Plan og samferdsel bruker kart, sjekklister, maler og håndbok. Praksisen er mindre formalisert på andre fagområder.

DELVIS OPPFYLT

Rutinene er ikke samlet eller enhetlig utformet for hele organisasjonen.

Hovedmønster: Relevant kompetanse og arbeidsmåter finnes, men ansvar og identifisering er avhengig av fagmiljø og nøkkelpersoner.

PwC Revisjon Midt-Norge

Problemstilling 1

Oppfølging, koordinering og dokumentasjon fungerer

1.3 **Fylkeskommunen skal ha etablerte ordninger for administrativ og politisk oppfølging av samarbeidsavtalen.**

DATA

Årsrapport behandles politisk. Årlige dialogmøter med Sametinget og løpende kontakt på fagområder.

OPPFYLT

Ordninger for administrativ og politisk oppfølging er etablert.

1.4 **Fylkeskommunen skal ha mekanismer for koordinering av saker som berører samiske interesser.**

DATA

Linjeansvar, samisk koordinator og tverrfaglig gruppe med skriftlig mandat og regelmessige møter.

OPPFYLT

Mekanismer for koordinering er etablert.

1.5 **Oppfølgingen av samarbeidsavtalen skal dokumenteres.**

DATA

Årsrapport, politisk behandling, aktivitetsplaner og møtereferater gjør oppfølgingen etterprøvbar.

OPPFYLT

Oppfølgingen dokumenteres.

PwC Revisjon Midt-Norge

Konklusjon for problemstilling 1

Revisjonen konkluderer med at Trøndelag fylkeskommune i hovedsak har etablert styrings- og kontrollmekanismer for å følge opp samarbeidsavtalen med Sametinget.

Fylkeskommunen har i hovedsak etablert styrings- og kontrollmekanismer for oppfølging av samarbeidsavtalen med Sametinget. Revisjonen finner samtidig at ansvaret for oppfølgingen i begrenset grad er konkretisert i styringsdokumentene, og at rutinene for identifisering av saker som kan berøre samiske interesser varierer mellom de undersøkte fagområdene.

Ordrett gjengitt fra rapportens konklusjon.

Problemstilling 2

Identifisering og varsling i planarbeid

2.1 **Fylkeskommunen skal ha ordninger for å identifisere planprosesser om arealbruk der samiske interesser kan bli direkte berørt.**

DATA

Rutine for konsultasjonsplikt, planhåndbok, kart, sjekklister, maler og oppstartsmøter. Fv. 770 viste usikkerhet tidlig i prosessen.

DELVIS OPPFYLT

Ordningene er ikke enhetlige og gir begrensede føringer for når identifisering skal skje.

2.2 **Fylkeskommunen skal varsle berørte samiske interesser om planprosesser der det kan foreligge konsultasjonsplikt.**

DATA

Rutinen krever tidlig varsling. I fv. 770 ble reinbeitedistriktene varslet ved planoppstart.

OPPFYLT

Varslingsordninger er etablert, og varsling gjennomføres i praksis.

Viktig skille: Berørte samiske interesser må først identifiseres før riktig aktør kan varsles.

PM Revisjon Midt-Norge

Problemstilling 2

Konsultasjoner gjennomføres, men oversikten er begrenset

2.3

Fylkeskommunen skal gjennomføre konsultasjoner i planprosesser der tiltak kan påvirke samiske interesser direkte.

DATA

Rutinen beskriver formål og gjennomføring. Fv. 770 hadde tre dokumenterte konsultasjoner. Det finnes ingen samlet oversikt på tvers.

DELVIS / BEGRENSET GRUNNLAG

Konsultasjoner gjennomføres når interesser identifiseres, men grunnlaget er begrenset for alle aktuelle saker.

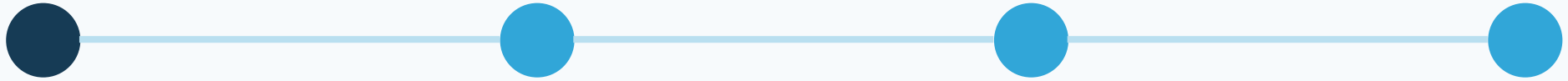
Det metodiske forbeholdet er sentralt

Fylkeskommunen har ikke en samlet oversikt over saker der konsultasjonsplikten er vurdert eller konsultasjoner er gjennomført. Revisjonen kan derfor ikke vurdere om konsultasjoner gjennomføres i alle saker hvor plikten kan være aktuell.

PwC Revisjon Midt-Norge

Problemstilling 2

Fv. 770: Dialog ble gjennomført, men kom den tidlig nok?

2022–2023

Planprogram og siling av alternativer

28.02.2024

Konsultasjon 1

19.02.2025

Konsultasjon 2

17.06.2025

Konsultasjon 3

2.4 **Konsultasjoner skal legge til rette for reell dialog og påvirkning i planprosessen.**

DATA

Referatene viser dialog og innspill. NRL opplevde at sentrale valg var tatt før første konsultasjon.

DELVIS OPPFYLT

Ulike oppfatninger av reell påvirkning. Tidspunktet kan ha redusert påvirkningsmuligheten.

2.5 **Fylkeskommunen skal dokumentere gjennomførte konsultasjoner i planprosesser.**

DATA

Referater foreligger fra alle tre konsultasjonene og dokumenterer temaer, innspill og oppfølging.

OPPFYLT

Gjennomførte konsultasjoner i den undersøkte saken er dokumentert.

PM Revisjon Midt-Norge

Konklusjon for problemstilling 2

Revisjonen finner at fylkeskommunen har etablert ordninger for å identifisere, varsle og gjennomføre konsultasjoner i planprosesser. Datagrunnlaget viser også at konsultasjoner gjennomføres i praksis. Samtidig viser gjennomgangen av reguleringsplanarbeidet for fylkesveg 770 Kolvereid–Nakling at det er ulike oppfatninger av om konsultasjonene kom tidlig nok til å gi reell påvirkning på sentrale valg i planprosessen. Revisjonen vurderer derfor at fylkeskommunen delvis har etablert og praktisert ordninger som sikrer gjennomføring av konsultasjonsplikten i planarbeid.

Fylkeskommunen har etablerte mekanismer for koordinering, men mekanismene sikrer ikke nødvendigvis en tilstrekkelig samlet og enhetlig praksis på tvers av organisasjonen.

Ordrett gjengitt fra rapportens konklusjon.

Samlet risikobilde og anbefalinger

Videre utvikling er avhengig av systematisk læring, samordning og erfaringsdeling. Uten dette er det risiko for at kompetanse og erfaring blir knyttet til enkeltpersoner og enkeltmiljøer.

1. **Styrker mandat, ansvar og oppfølging av arbeidet med samarbeidsavtalen for å sikre en mer samlet og systematisk styring på tvers av organisasjonen.**

2. **Sikrer at konsultasjoner gjennomføres så tidlig at berørte samiske interesser gis reell mulighet til å påvirke beslutningsgrunnlaget.**

3. **Styrker samordningen av arbeidet med samiske saker og konsultasjoner for å sikre systematisk læring, kompetanseutvikling og en mer ensartet praksis på tvers av organisasjonen.**